

MAZÁN TŰ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

Éves előfizetésben átvéve.
Földrajzi társulatok részére 18 h.
Külföldi előfizetés 24 h.
Külföldi előfizetés levelezési költségekkel 30 h.
Külföldi előfizetés levelezési költségekkel és postaköltségekkel 34 h.
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hó 1. napján utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok elfogadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó hivatalában intézendők.

XXIII. évfolyam 44. szám.

Nagyvárad

Péntek, 1917 február 23.

Wilson még mindig békés megoldást remél.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A Times írja, hogy Wilson még mindig reméli, hogy a háború elkerülhető lesz. A közvélemény feszülten figyeli, hogy a tengereken mi történik. Az amerikai hajók eddig még nem igen érintették a veszélyes zónát, azért volt eddig elkerülhető az amerikai hajók elsüllyesztése.

Wilson diktátor akar lenni.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból jelentik: Wilson összehívatta a szenátus jogügyi bizottságát, hogy kisürgesse ama javaslat elfogadását, amely felhatalmazza az elnököt, hogy az állam fegyveres erejével szabadon rendelkezessen. Politikai körökben e javaslat nagy feltűnést keltett; az amerikai jogász körök fel vannak miatta háborodva, mert bár biznak Wilson megfontoltságában, mégis nem óhajtanák, ha Wilson diktatori hatalomhoz jutna.

Keleten nincs lényeges esemény.

Keleti harctér. Budapest, február 22. (Hivatalos.) Vadász különítményeink és rohamesapataink tevékenysége a Dorna-Vatra és a Dnyeszter közti területen tegnap ismét igen élénk volt. Osztagaink mindenütt sikeresen hajtották végre megbízásaikat és csak nagyon csekély veszteségek árán számos foglyot szállítottak be.

Olasz harctér. Budapest, február 22. (Hivatalos.) A helyzet változatlan.

Délkeleti harctér. Budapest, február 22. (Hivatalos.) A Vojusánál élénkebb csatározás. Tepelénitől északnyugatra ellenséges bandákat szét-szórtunk.
Höfer.

Amerika a municiószállítást nem szünteti meg.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból jelentik: Lansing államtitkár Caranzának, Mexiko elnökének arra a jegyzékére, amelyben azt javasolja az Egyesült Államoknak, hogy szüntessék meg a hadviselő államok részére való municiószállítást: csupán a jegyzék átvételének nyugtázásával felel.

Három millió angol a nyugati harctéren.

Lord Curson a buvárhajóharc eredményéről.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Lord Curson az alsóházban beszédet mondott, melynek folyamán azt a kijelentést tette, hogy a nyugati fronton 3 millió angol áll. A buvárhajóharcról is nyilatkozott. Szerinte a veszély komoly, de nem kell végszesnek tartani. Február 18-ig a német buvárhajók összesen 134 angol gőzöst süllyesztettek el, ugyan-ezen idő alatt 5550 hajó érkezett Angliába és 5875 angol hajó futott ki.

Visszavert angol előretörések.

Berlin, február 22. A nagyfőhadiszámlás jelentik:

Nyugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege Armentières-től délre erős tüzelés után több angol század benyomult állásainkba, erélyes ellentámadással azonnal visszavetettük őket. Az árkok kitisztítása alkalmával 200 halott angolt számláltunk (össze és 39 foglyot szállítottuk hátra.

Az ellenségnek Varnetonnál a La Bassée-i csatarnától délre, az André és Somme között megkísérelt előretörései tal-sikerrel végződtek.

Keleten és Oláhországban hóviharban jelentéktelen harcok.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvezetője Rigától délkeletre és Naroc tó déli partján századnyi erősségű orosz osztagok vállalkozásai megghiúsultak.

Labussinál és több helyen a Dnyeszter és Erdős Kárpátok közt rohamesapataink néhány sikeres vállalkozást hajtottak végre.

József főherceg vezérezredes harcvezetője és Mackensen hadosztályjánál hóviharban csak csekély harcok tevékenység volt.

Macedóniai front.

A Vardartól délre az angolok megkísérelték, hogy állásaink előtt befészkeljék magukat. Késigránátharcban elűztük őket.

Ludendorff, első főszállásfőnök.

Német szén a semlegeseknek.

Stockholm, február 22. Németország, amely a háború előtt tekintélyes mennyiségű szenet szállított Svédországnak, az idén is hajlandó a tavalyi közel negyvmillió tonnát szállítani. Használják — ha kemoly áldozatok árán is — ellátja szénrel Hollandiát és Svájcot is. A háborús körülmények között azonban a semlegesek nem kívánhatják, hogy a szükséges 40.000 munkást és az 57 vagonjával számított 2000 vonatot teljes

egésében Németország szolgáltatása. Etekintetben most folynak a tárgyalások és Stráje máris minden hozzájárulást megígért. Hollandia vagonjai máris Németországban vannak és valószínű, hogy példájukat Svédország is hamarosan fogja követni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Az ellenzék az összeférhetetlenségi bizottságban.

Budapest, febr. 22.

A képviselőház ülését fél 4 órakor nyitja meg Szász Károly elnök. Az ülés elején az összeférhetlenségi bizottság három helyét töltik be s egyhangúlag megválasztják az ellenzék jelöltjeit: Csormák Ernőt, gróf Pallavicinót és Vázsonyi Vilmost.

A választás után szünet következett, melynek alatt folytatják a miniszterelnök jelentése fölött megindult vitát. Farkas Pál az első szónok, aki hosszú beszédbe kezd: Károlyi pártjának működéséről mond éles kritikát, Hollót azal vádolja, hogy minapi beszédében a háboru okairól megengedhetetlen módon beszélt. Rátrá a Károlyi-párt amerikai útjára megállapítja, hogy ottani működése sokat leértékelt azon a hiten, hogy a monarchia a háboru első napjaiban felbomlik. A magyar parlamentnek kötelessége megállapítani, hogy a háboru okai nem az államférfiak és politikusok működésének következménye, hanem egyedül a világtörténelem törvényei alapulnak.

Holló Lajos személyes kérdésben szólal fel. A ki tegnapi beszédét elolvasta, az nem gondolhatott mást, minthogy benne is rendíthetetlenül él a végső győzelembe vetett hit. Németországról azt mondta, hogy utat kell keresnie gyarmataihoz, tőle is távol áll és ezt sohasem mondta, hogy a háboru oka Németország lenne.

Batthányi Tivadar Farkas Pál beszédével foglalkozik, tagadja állításait, különösen azokat, melyek a Károlyi párt amerikai útjára vonatkoznak.

Batthányi után Ostffy Lajos szólal fel. Polemizál Farkas Pállal. A harotarsken együtt küzdünk, de a parlamentben ez lehetetlen és ennek a munkapárt elnökeinek az újévi beszéde az oka, aki az ellenzék ellen hadilállapotot hirdetett. A jelentést nem veszi tudomásul.

Vargha Gábor bizalommal viseltetik a kormány iránt és azt kéri, hogy a várak gondosását minél intenzívebben vigye kezessé.

Beszéde után az elnök a vita folytatását másnapra halasztotta, az ülés egynegyed 10 órakor véget ért.

Megvettem egy nagy mennyiségű

eredeti berlini szabású finom, szép és
sikkes mellfűzőt
és azokat igen szolid áron bocsátom
nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Kesztenbaum Juliska

fűzőszalonja Nagyvárad, Rákóczi-ut 6. sz.

Angliának egy havi élelmiszere van.

Budapest február 22. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Angliából érkező hírek szerint a buvárhajóharc szigorításának elrendelése Londonban keltett a legnagyobb hatást. Angliának allg van több, mint egy havi élelmiszerkészlete.

A Wolff-ügynökség esti jelentése.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) Berliából jelentik: A Wolff-ügynökség jelenti 22-én este: Nyugaton esős és ködös időjárás mellett jelentős és lényeges esemény nem volt. Keleten Zlocowtól keletre rohamesapataink egy előretörése 250 foglyot eredményezett.

Nyugaton frontátöréstől fél az antánt. Hindenburg erősíti frontját.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A Times arról ír, hogy a nyugati hártéren a németek nagy offenzívát terveznek. Hindenburg nyugaton folyton erősíti frontját, valószínű, hogy alkalmas időben a németek megkísérik a front átörését.

A kubai fölkelők harcai.

Lugano, február 22. A kubai harcokban a fölkelő csapatok Santiagonál legyőzték a kormánycsapatokat, később azonban mégis visszaszorították őket.

Általános katonai kiképzés Amerikában.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból jelentik: A Reuter ügynökség jelentése szerint Baker hadügyminiszter kijelentette, hogy még e héten a kongresszus elé terjeszti a vezérkar által kidolgozott s a katonai kiképzésről alkotott törvényjavaslatát. Hír szerint Wilson elnök az általános katonai kiképzés alapelvei mellett foglal állást.

Buvárhajó a Földközi tengeren. 1000 olasz katona elveszett.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) A Wolff ügynökség jelenti: Egyik buvárhajó a Földközi tengeren február 17-én torpedólovással elsüllyesztette a Minas nevű 2454 tonnás olasz csapatszállító gőzöst. A hajón 1000 katona, nagymennyiségű muníció és 3 millió marka értékű aranyrud volt Sziloniki rendeltetéssel. A gőös összes legénysége és a hajón levő összes érték elsüllyedt, a buvárhajó csupán két személyt talált megmenteni.

Edison majd kitalál valamit.

Chicazo, február 22. A Daily Chronicle jelenti: A kiméletlen tenger-alattjáró-harc proklamálása ellen Amerika minden eszközzel védekezni akar. A sajtóban a legképtelenebb ötleteket velik fel arra vonatkozólag, hogyan lehetne radikális módon felvenni a harcot a tengeralattjárók ellen. Mérnökök és hajóépítő technikusok dolgoznak olyan eszközök előállításán, melyek

a védekezést lehetővé tennék. Az erre vonatkozó hírek között kétségkívül legjelentősebb az a közlés, hogy Edison, a híres feltaláló, aki a háboru alatt többször bejelentette, hogy az entente terveivel rokon-szenvez, azon dolgozik, hogy a tengeralattjárók ellen hatásos védőfegyvert találjon fel. Arról nincs hír, hogy Edison munkálkodása eddig bármilyen eredményre vezetett volna.

Franciaország az aratástól vár eredményt.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) Genéből jelentik: Poincaré francia köztársasági elnök, Melin, Loubet és más előkelő férfiak aláírásával felhívás jelent meg, mely arra szólítja fel a francia mezőgazdaságokat, hogy minden föllet munkáljanak meg, mert a legközelebbi aratástól függ a háboru eredménye.

A villany árának emelése.

A felügyelő-bizottság ülése.

Fontos kérdések felett tanácskozott tegnap Nagyváradi város villamos telepének felügyelő bizottsága.

Ismeretesek már lapunk közleményeiből is azok a bajok, melyek a szén, a munkadíj, az anyag árának rohamos emelkedése folytán nagy veszteségekkel fenyegetik a város villamos művét. Ez tette szükségessé, hogy a villany árat emeljék. A rendes fogyasztók áramdíját már 8 fillérre emelték, de emelni kell a szerződés alapján kedvezményes fogyasztók áramdíját is, mert a fogyasztóknak kell megfizetni az áramárak előállításánál beállott többletkiadást. Továbbá teherkössé kell az áramfogyasztással a szénhiány miatt is, nehogy egy szép napon be kelljen szüntetni a villamosmű üzemét.

A felügyelő bizottság ülésén Rimler Károly polgármester elnöklése alatt jelen voltak: Tabéry Árpád, Fényes Manó, dr. Medvigy Gábor, Kelen Béla, Gábel Jakab, dr. Thury László, Rimanóczy Béla, Bige József jegyző.

A január havi üzemjelentést tudomásul vették.

Rimanóczy Béla igazgató jelentést tett, hogy a villamosművet mintegy 17000 korona veszteség fenyegeti a szén árának és fuvarozásának áremelkedésével. Ennek a veszteségnek az elhárítására javasolja, hogy a kisebb fogyasztók részére a már emelt 8 filléres, illetve a motoráram 3 és fél filléres árának a meghagyása mellett a nagy fogyasztók részére a kedvezményes egység árakat emeljék. A bizottság a javaslatot elfogadta s a szerződés alapján kedvezményes fogyasztók részére kiszolgáltatott áram díjának 50 százalékkal való felemelését javasolja.

A Szilgietti színház a megszabott ingyen áramnál többet fogyasztott, miért is a székbizottság kimondta, hogy a több fogyasztást fizesse még a színházvezető és pedig az 1915. és 1916. években elhasznált több áramot (mintegy 2000 korona) és az 1917. évi január 1-től fogyasztott több áramot hirtovábbantól 4 és fél fillérral.

Javasolta az igazgató, hogy a szerződéses nagy fogyasztók szerződését változtassák meg és pedig az áramdíjak emelése szempontjából; egyben bejelentette hogy az eddigi kedvezményes szerződéseket felmondta.

A székbizottság a bejelentést tudomásul vette, a javaslatot megátvá tette. A kir. államvasutat, a honvédelmi apródiskola parancsnokságát stb. feltérlik, hogy magasabb áramdíjakat fizessenek, mint a háború előtt, tekintettel az előállítás ár emelkedésére.

Röviden ugyancsak a villamosmű igazgatója jelentést tett, hogy a szénkiszlet biztosítása érdekében sürgönyökkel fordult Budapestre, kérve a szén mielőbbi szállítást.

Javasolta továbbá, a közvilágítás redukálása céljából, a fél éjjeli világításra bevezetett lámpákat ne gyújtsák fel, az ivóvíz lámpákat pedig lámpákat pedig fél erőre állítva, már éjjel fél 11 órakor oltsák el. A javaslatot elfogadák.

Ezután egyik nagy fogyasztó beadványát tárgyalta, ami nem fogadta el a szerződés felmondását.

A bizottság javasolja a tanácsnak, hogy tekintettel a jogszervi felmondásra a tanács utalja az igazgatót a szerződés kérésére, amit ha az illető nem fogad el, az elfogyasztott áram árat 8 fillérrel számolzza. Noha fizetés esetében kapcsolja ki a vezetéket.

Gábel Jakab előzetesnek tartaná éppen a mostani szénhiányból kifolyólag, hogy az

igazgató sürgősen foglalkozék a villamos telep vízierővel való hajtásának kérdésével, amelyről már sokat tárgyaltak a háború előtt.

Rimanóczy Béla Budapestben tárgyalt az illetékes ténylegkkel az irányban, de ez idő szerint a munkakeresés arany hiánya miatt szó sem lehet a dologról. Ha a viszonyok megváltoznak, újból foglalkoznak a kérdéssel.

Rimler Károly polgármester közelebbi megoldásnak (vagy a földgáz felhasználásának a villamos telep üzeméről). A földgáz elvezetésének kérdésén pár héten belül tanácskozás lesz a fővárosban, melyen Nagyváradi is részt vesz.

Néhány próbát úgy elintézték után az ülés véget ért.

Az elmaradt Arany-émlékünnepély.

A nagygyűlési Arany emlék egyesület országos ünnepély keretében akarja megünnepelni március 2-án Arany János születésének 100. évfordulóját. Ezt az ünnepélyt a háborús forgalmi akadályok miatt később tartják meg. Az elhalasztásról a következő értesítést adta ki az egyesület:

Sajnálattal jelentjük, hogy a március 2-ára tervezett országos Arany emlékünnepélyt rajtuk kívül álló okok miatt kénytelenek vagyunk a mostaninál alkalmasabb időre elhalasztani.

Mindent elkövetvünk, hogy ünnepélyünk a háborús idők közepette is méltó legyen Arany János emlékéhez, a százados évfordulóhoz.

Hálásan ismerjük el, hogy az a törekvésünk minden oldalról a legmagasabb támogatásra talált a ennek a támogatásnak köszönhetően, hogy a mai nehéz viszonyok között is a teljes siker biztosítására minden szükséges előkészítő lépést megtettünk.

Hodalmi kiválóságaink részvétele, az ősi debreceni kollektív ifjuság lelkes gárdájának közreműködése biztosította az ünnepély méltó színvonalát s Nagygyűlési közönségek felé a háborús idők nyomozó szíjait, szerető lelkesedéssel várta meghívott és nagy számmal jelentkezett vendégeit. A legapróbb részletig biztosítva volt minden az ünnepély méltó megtartására.

De ahogyan becsátottuk ki a meghívókat, az eddig is nehéz közlekedési viszonyok még kedvezőtlenbé váltak. A személyforgalom korlátozása, a vonatok megszüntetése miatt mind nagyobb problémát okozott, hogy azok, akik részvételüket megígérték, még nagy nehézségek árán is el tudnak jutni hozzánk a kitűzött időre.

E közlemeni állapotok hatására a Kistalud-Társaság és a Képviselőház elnökei együttesen azt az eszmét vetették fel, hogy a cél érdekében nem volna e helyesebb az ünnepélyt oly alkalmasabb időre elhalasztani, mikor az országos részvétel elő nem fordultak olyan akadályok, mint ma. Hozzájárulunk rá, hogy az ünnepélyt napja, júliánus év az egész 1917. évről, melynek folyamán bármikor megtartható az ünnepély s könnyebben biztosítható annak a méltó sikere.

Nehéz probléma elé jutott tehát egyesületünk... Kétségtelen, hogy Nagygyűlési közönségek március 2-án lett volna leginkább helyénvaló, a maunk részéről ez ellen nem is volna semmi akadály, de viszont kétségtelen az is, hogy a mai viszonyok között nehéz helyzet elé állítanánk a dátumhoz való merev ragaszkodással mind azokat, akik csak egy kisre is távolabbi helyről akarnának hozzánk jönni, sőt sokakat egyenesen elzárának az ünnepélyen való részvétel lehetőségétől.

S mivel a mi célunk csak egy lehet: Arany János emlékének méltó megünnepelése, ennek biztosítása végett érett megfontolás után nem volt más választásunk, mint az ünnepély elhalasztása mellett dönteni.

Ujabb határidőt most nem tűzünk ki. Az előkészítés munkáját folytatjuk, ünnepélyünk programja megmarad s minélgy olyanok lesznek a viszonyok, hogy annak zavartalan megvalósítását biztosítva látjuk, erről újabb meghívással értesíteni fogunk mindenkit.

Elhatározásunkat az a remény irányította, hogy ha az elhalasztással a részvételt mindenkire nézve könnyebbé tesszük, ünnepélyünk országos jellege, egységessége, külső megnyilvánulása annál imponosabb lesz. Hiszünk, hogy feltételeinkben nem is csatlakozunk, hiszünk, hogy az újabb, kedvezőbb időpontban együtt fogja ünnepelni Nagygyűlést az egész nemzet Arany Jánost, aki valóban az egész nemzeté.

E törekvésünkben kérjük az arra hivatottak nemszűnő támogatását.

Nagygyűlés, 1917. február 19. é.

Tisza Kálmán gróf
az egyesület védnöke.

Nagy József főbíró. Tatár Balázs az egyesület elnöke.

Diószegi Károly főjegyző. Debreczeni István az egyesület jegyzője.

A lakbérletek vitás kérdésében döntő bizottságok.

Már van egy bejelentés.

A lakbérletek felmondása tárgyában felmerülő vitás kérdések felett döntő bizottság szervezése most van folyamatban a járásbírósnál.

A Nagyváradi városra illetékes bizottság vezetését és az összes intézkedéseket Bajor Antal vezető kir. járásbíró magának tartotta, mert véleménye szerint a közönség fontos érdekeiről kell a bizottságnak intézkedni.

Nagyváradi város tanácsa már megküldötte azok névjegyzékét, akiket a bizottság tagjaként kijelölt; a tanács által kijelölt polgárok közül Bajor Antal járásbíró jelöli ki, hogy kiket rendel be a felmerülő esetek elbírálására.

Az első panasz már be is érkezett a városi járásbíróhoz, amelyet tekintettel, hogy ott esetleg családi dolog s más könnyebb körülmények is felszínre kerülhetnek, zárt tárgyalás során intézzen el. Esetleg a tárgyalás után hozhatók csak a felmerülő ügyek nyilvánosságra.

Nagyváradi város tanácsa azonban nem volt tekintettel arra, hogy Nagyváradon vidéki járásbíró is van s az ennél megalapítandó bizottságba behívandóakra nézve nem jelölt ki senkit. Tekintettel pedig arra a körülményre, hogy sem utiköltség, sem napi-díj nem jár a tagoknak, a vidékről nem hívhatók be polgárok, hanem mindenütt a járásbírók központján lakó polgárokból alakítják meg a bizottságot. Így a Nagyváradi vidéki járásbíró területén felmerülő esetekben is nagyváradi lakosok döntenek.

A városnak tehát sürgősen ki kell jelölnie a vidéki járásbíró részére is a kiküldötteket.

A vármegye összes járásbírói eskühelyén már meggyújtották a főszojabírák a kijelölést.

Árdrágítási per a törvénszéken

A passzázsa-beli vereshagyma sorsa.

Blau Simon árdrágítási ügye került először a nagyvárad királyi törvényszék gyorsított eljárás szerint ítélkező tanácsa elé, amelyen Ember Géza táblabíró elnökölt. A vádlottat Medvigy Gábor dr védte.

Blau Simon 40 éves, kábeli születésű, nagyvárad lakos, 1916 november 15-ig kereskedelmi alkalmazott volt, két árva gyermeket tart, vagyontalan.

A véd az 1916. IX. t. c. 1. § első bekezdése szerint minősülő árdrágítás vétsége. Vádlott 1916 november 25-én nyerészkedési célból közszükségletre rendelt vereshagymából, anélkül, hogy hatósági engedélyre lett volna s azszal iparszerűleg foglalkozott volna, házi szükségletét tetemesen meghaladó mennyiséget, 50 métermázsát halmozott fel.

Elnök: Magértette a vádat?

Blau Simon vádlott: Igen, nem vagyok bűnös. Ifjabb Weisz Bernát fűszerkereskedő cégnél voltam alkalmazásban 1916 november 25-ig. Nagyváradon 8 év óta lakom. Tíz napi töltés után elhatároztam, hogy ipart űzök. Rosenberg Mór jelentkezett ekkor, s ajánlotta, vegyek veres hagymát. Felmentem az iparügyosztályhoz, mert tudtam, hogy a vereshagyma elsőrendű élelmiszer cikk s iparigazolványt kértem. Cserey Zoltán okmányokat kívánt tőlem, 27-én beadtam a kérvényt s megvettem s hagymát, 50 métermázsát.

— Nem 120-at?

— Nem, csak 50-et, mászóját 72 koronájával, fizettem 4000 koronát, előleget adtam ezzel a további 70 mászóra. Üzletelhelyiséget is vettam, üvegajtóval a Sas passzázsa-ban, de november 28-án a rendőrség lefoglalta a hagymát, mert nem tudtam igazolványt felmutatni.

— De nem foglalkozott az ilyen dolgokkal azelőtt, s hiába volt az iparigazolvány, ehhez hatósági engedély szükséges.

— Milyen határ nem lehet. Nem akartam felhalmozni az árut, forgalomba hozására készülttem.

— Mind a 120 mászát lekötötte. Mondja el őszintén, mi történt a hagymával?

— Megrothadt s eladták az egészet 70 koronáért.

Moskovits Isidor tanu, 48 éves, a Pressburger Aladár és fia cégnél képviselője, gabonakereskedő. Pressburger Aladár és fia raktárában 120 métermázsas hagyma volt. Feldmann Mór dr küldte Nyíregyházáról Nagylőtéren, hogy nekem fisosse ki a vevő az árát. A vevő nem jelentkezett, beraktároztam a hagymát. Jött Rosenberg Mór s fizetett 3880 koronát, megvette Blau számára a hagymát, 50 métermázsát elszállított, kötelezte magát, hogy 70-et négy hét alatt átviasz. Zárlat alá vették a 70 mászsa hagymát, ezt a zilahi törvényszék feloldotta, de ekkorra a hagyma megrothadt. Most per folyik a hatóság ellen.

Cserey Zoltán 36 éves, városi alkalmazott. Emlékszik, hogy Blau Simon iparigazolvány céljából járt nála, 1914-ben is folyamodott, de nem kapta meg. A szükséges okmányokat megteremtette az irattárban s beadta kérvényét. Meg is kapta december 2-án

zöldség, hagyma és gyümölcsárúsításra az iparengedélyt, amelyet védő becsatol.

Medvigy Gábor dr védő: Katonakönyvet mutatott fel vádlott?

— Nem szabad ilyen elfogadni, a főkapitány nem engedi.

— Onők nem tessik, de nem az a helyes.

Blau Simon bemutatja, hogy 1914-évi folyamodványára, amelyben iparengedélyt kért, november 25-én kapta meg az elutasító határozatot. Elutazott a feleségéhez s a kikézbavitendő végzést betették az irattárba. 1916 november 25-én ott találta meg.

Védő: kéri a vádló beszerzését. A törvényszék nem rendel el, mert általános közvetítő ipar gyakorlására kérte az engedélyt.

Védő: Semmiséget jelent be.

Farkas István ügyész megokolta vádját előterjeszté.

Medvigy Gábor dr: A törvény a megelőző foglalkozást nem írja elő, csak a hivatásszerűséget. Ha a kereskedőegység kiszorul előbbi tevékenysége köréből, reménytelen idegen területre: mikor hagymával keresi a kenyerét. Az iparengedély nem alapítja meg a hivatásszerűséget. Csak annak ismerve. Ez formai okokból késett, de később meg is szerzte a vádlott. A hivatásszerűség nem ettől függ. A vádlott nem alkalmilag kötött le nagyobb hagymamennyiséget, hanem üzletelhelyiséget bérelt, tehát hivatásszerűleg akart foglalkozni hagymaárúsítással s ezt a szándékát kifejezte hatósági személy előtt. A 326. §. 1. pontja alapján felmentést kér.

Blau Simon: Facér voltam, kenyeret keresni kellett, lopni nem mehettam.

A bíróság bűnösnek mondta ki Blau Simont árdrágítás vétségében, egy havi fogságra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte s politikai jogait egy évre felfüggesztette. Az ítélet vádlott beismerésén alapul.

Ügyész súlyosbításért. Védő az ítélet súlyos volta miatt felebbeztek.

MULATTAK

a dragotai hadisegélyes asszonyok és az előjáróság.

Az Új Nagyvárad-hoz egy levelezőlap érkezett tavaly, ezen értesítették a lapot, hogy Dragota községben a hadisegélyes asszonyok és a községi előjárók a hadisegélyből nagyokat mulatnak. A lap átadta a levelezőlapot az ügyességek s megindult az eljárás, amely 41 veszteségi váddal végződött.

Tegnap állottak a gyorsított eljárás szabályai szerint ítélkező ötös tanács előtt (elnök Ember Géza táblabíró, bírák: Szőlőssy Gyula, Hermann Aladár, Patzkó Antal, Keresztessy József, jegyző: Bereczky József dr, ügyész: Farkas István) Dragota község bírója: Indro Illés és az esküdtek: Krecz János, Ungur Vasul, Ledró Miksa.

As a vád ellenük, hogy megvesztegeték őket.

Indro Illés bíró előadja, hogy az asszonyok 10-20-30-40-50 filléret, egyik

1 korona 50 filléret s 2 koronát hagytak a hadisegélyes asszonyknál az asszal szélén, ők összeszedték s megitták ott rögtön, mert Dragotán nincs községháza, hanem a korcsmában fizettek. Ő azt hitte, hogy a kisbíró és az esküdtek áldomást kaphatnak, mikor egész napot eltöltöttek a hadisegélyes asszonyok ügyével. Nem kérték s nem követték semmit. Szívességet tettek az asszonyoknak, kecskét adtak kölcsön, szántottak nekik, azt hitte, hogy mikor pénzt kapnak az asszonyok, viszonozzák. A katonák karácsonyára és húsvéjára adtak abból a pénzből, a mulatságra különben ráfizettek a saját zsebükből. A mulatságon ott voltak a hadisegélyes asszonyok is és segítettek az ital fogyasztásában. Egy liter páliaka 6 korona volt s megitták másfél litert, az öszszegyült pénz néha 6-7 korona volt. Ők fizettek a hadisegélyes asszonyoknak, nem ezek nekik.

As ügyész tanuként jelent be, akik ott voltak a fizetésnél. A törvényszék 41 dragotai asszony kihallgatását rendeli el.

A takaréktüzhely vízmelegítőit be kell szolgáltatni.

Tudalom Nagyvárad város közönségével, hogy a honvédelmiügyi m. kir. miniszter ur f. évi február hó 6-án kelt körrendeletével a takaréktüzhelyekben lévő vízmelegítőknak kötelező beszerzését elrendelte. Felhívom ez okból mindazon háztulajdonosokat, akiknek házában lévő takaréktüzhelyekben vörösrészből való ónozott vagy más fémnel csupán bevont vízmelegítőket vannak, hogy azokat folyó évi február 26., 27. és 28. napjain a Városháza, Alagsor 1. számú helyiségében délután 9 órától délután 2 óráig működő fémátvételi bizottsághoz a miniszteri rendelet szerinti térítési díj ellenében feltétlenül azoldaltassák be. Felmentés senki részére nem adható.

Tudatom továbbá a város közönségével, a fémátvételi bizottság jogosítva van kizárólag oly beszerzésre kötelezetteknek — a kik előtte igazolványt, hogy beszerzésre kötelezettek, kivételesen 2 hétnél nem hosszabb határidőt engedélyezni avégből, hogy vízmelegítőket vasmal vízmelegítőkkélc kicserélhessék és a beszerzésre kötelezettek a Magyar Szent Korona Országának Fémközpontja részvénytársaságnak vagy fémbeváltónak beszerzésre kötelezettek.

Akik részére ilyen határidőt engedélyeztetett, azok annak lejártával, azaz folyó évi március hó 12., 13. és 14. napjain az ugyanezen alkalommal a Városháza, Alagsor 1. sz. helyiségben ismét működő fémátvételi bizottságnál igazolni tartoznak, hogy vízmelegítőket a Magyar Szent Korona Országának Fémközpontja részvénytársaságnak vagy fémbeváltónak beszerzésre kötelezettek.

Közlöm végül a város közönségével, hogy a beszerzésre kötelezettek pontos teljesítésük ellenőrzésével megbízott fémátvételi bizottság a takaréktüzhelyek számának figyelembe vételével hááról házra járva fogja az ellenőrzést teljesíteni.

Aki a felhívásban foglaltakra eleget nem tesz, vízmelegítőit eltávolítja, be nem jelenti, a rendelkezéseket megszegi, amennyiben eslekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik. Kihágást követ el és az 1914. évi L. t. c. 17. § a értelmében 2 (kettő) hónapi terjedhető elzárással és 600 (hat száz) koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetni.

A vádlók és mulasztók ellen a kihágási eljárás feltétlenül és a legesigorubban meg lesz indítva.

Elvárom Nagyvárad város mindenkor kegyesen érdeklődésétől, hogy a felhívásomban foglaltaknak minden tekintetben és a legnagyobb készséggel fog eleget tenni.
Nagyvárad, 1917 február hó 18 án.

Rimler Károly s. k.
polgármester.

Az 1891—1872. évfolyamu népfelkelők bemutató szemléje.

Biharmegye egyes járásiban az 1891—1872. évfolyamu népfelkelők bemutatató szemléje és orvosi megvizsgálása a következő sorrendben fog megtörténni:

- a belényesi járásban február 26 től március 2-ig,
 - a vaskóhi járásban március 5—6-ig,
 - a magyarcsékei járásban márc. 8—9 ig,
 - a élesdi járásban március 12—16 ig,
 - a szeghalomi járásban márc. 18—19-ig,
 - a biharkeresztési járásban február 26—27-ig,
 - a berettyóújfalui járásban február 28 től március 2 ig,
 - a sárréti járásban március 5—6 ig,
 - a ezéffai járásban március 9—10 ig,
 - a nagygyalontai járásban március 13—14 ig,
 - a szalárdi járásban február 26—27-ig,
 - a tenkei járásban március 1—2 ig,
 - a beszi járásban március 5—6 ig,
 - a központi járásban március 8—10 ig.
- Nagyváradon a bemutatató szemlék március 12 től március 19 ig lesznek.

Ember Géza táblabíró orosz nyelven vallott.

A diszkrét orosz fogoly.

Ember Géza táblabíró elnöklésével tegnap befejezték a Vésztő melletti Szilád pusztán történt fogolyszöktetés ügyét. A fővádlott, Szolnok Lajosnéra az igazságügyi orvosi tanács kimondotta, hogy nem gyógyíthatatlan, de közveszélyes elmebeteg s az eljárását vele szemben felfüggesztették.

Balogh Mihályné és Diószeghy Istváné ellen az volt a vád, hogy térképet szereztek be s irányított az orosz fogoly: Tárán Gábor részére Diószeghy Istvánnától kérdi az elnök:

- Baismeri, hogy bűnös?
- Igen.
- Mit követett el?
- Semmit?
- A esendőrk előtt többet mondott.
- Nem olvasták azt fel nekem.

Tárán Gábor inszki (Kiev kormányzó-ságban) orosz fogoly áll a bíróság elé.

Ember Géza elnök híres rutinja most ismét jelentkezik. Jóllehet tolmács van, Maszkó János, oroszul kérdezi ki a foglyot s különben megérlik egymást, sőt a tolmácsot is korrigálja.

Tárán Gábor gavallérosan, diszkrétan kezel az asszonyi ügyeket. Nem mondta még a társainak sem, hogy szökni fog, a két asszony se tudta. Szolnokyné négy szemkezt adta neki a 2 kompaszt s a térképet. A román határig saokott, ott elfogták. Az

orosz foglyok a Rudolf major mellett táncmulatságokat rendeztek, amelyen sokan jelentek meg. (Ilyen a mi barbárságunk)

Szóllóssy Gyula: Miért akart megszökni?

— Vágyódtam a családom után. Nem igaz, hogy biztattam Szolnokyné, hogy kasznár leszek, itt maradok s azért van szükségem a térképre, mert tanulmányozni akarom Magyarországot. Földművelő vagyok, szerstem a földemet.

A bűnjelek közt van egy gyűrű, a fogoly adta Szolnokynának, egy szalmakalap, Damián fogoly készítette Diószeghyné kisleányának,

A bíróság felmentette a két vádlottat, mert nem tudták arról, hogy a fogoly szökni akar. Farkas István ügyész semmisségi panaszt jelentett be.

Tárgyalta még a törvényszék Zimbrán Márton és Zimbrán György dombrádi munkások ügyét, akiket azzal vádoltak, hogy egy Arkád Jafia nevű orosz fogolynak megmutatták a Romániába vezető utat s keszvetet is adtak neki. Vádlottak tagadták a fogolyszöktetést, mert ott mindíg mázskál egy egy orosz fogoly s ők nem gondoltak rossznak.

A kisebbik Zimbrán igen modernül vall:

— Apám fölém egy kilométernyire kaszál.

Ügyész a vádat elejtette.

HIREK

A KATH. KÖR mai közművelődési estélye.

Széleskörű érdeklődés mutatkozik mindenfelé a Kath. Kör mai közművelődési estélye iránt. Mindenki kellemeesen emlékszik vissza a tavalyi ciklusra, a mely minden tekintetben igen sikerült volt.

Miként tavaly is, az idén is sikerült olyan kiváló előadótat megnyerni egy-egy aktuális beszédre, hogy minden alkalommal egy magas nivón álló, tanulságos és érdekes előadásban lesz részünk s klasszikus ének és zeneszámok tesszik változatossá a kitérő műsort.

A mai estély, mely d. u. öt órakor kezdődik a Kath. Kör Szent-László terében, teljesen ingyenes és így természetesen fenntartott helyek sincsenek.

A meghívók szétküldése megkezdődött, aki tövedésből nem kapott, forduljon a háznagy hivatalhoz.

A műsor a következő:

1. Wachs: Rigodon. Zongorán négykézre játérok: Nagy Kató és Csuglady Irén a Patkó zenekars nővendékei.
2. Kéltomások. Szavalja Bihari Ákos, a Szilárdi színház művésze.
3. A tót lakja. Előadás, tartja Pálffy Béla váradcsékei piabáncs.
4. s) Rész: Ave Maria. b) Schumann: Bölcsődal. c) Álmódorás. (Traumerel.) Gálton előadja Kürti István. Zongorán kíséri Resch Mihály.

* A váltó óvás idejét meghosszabbították. A miniszterelnök rende-

letet adott ki, amelyben a váltók, kereskedelmi utalványok és kőraktári jegyek és az ily papirokra vonatkozó óvás felvételének idejét ez évi június hó 4 ig bezárólag meghosszabbítja.

* Vaskoronarend egy honvéd-főhadnagynak Takács József a 4 ik honvédsalógezred főhadnagya, aki már a harcúterén, s jelenleg is az orosz fronton van, vitézségéért megkapta a hadidíszítményes, 3-ik osztályu vaskoronarendet. E kitüntetés még az orosz fronton érdemelte ki, Nova Vas melletti harcban tanúsított vitézségével. Takács József mint utász főhadnagy vett részt ezekben a harcokban s ellentámadásra vezetett utászszázadát a legjobb eredménnyel, mert visszafoglalta az oroszoktól már elfoglalt állást. A hős főhadnagynak már több kitüntetése van. Van két seignum laudisza és a katonai érdemkeresztje. Ezek az isonzói oszák emlékei, amikben részt vett az orosz fronton töltött hosszú szolgálata alatt Takács főhadnagy az orosz fronton is a rajvonalban szolgált, mint századparancsnok. A század tisztikara és legénysége nagy óvácóban részvettette nagy kitüntetés alkalmából, amelyet kevés tartalékos tiszt nyert még el. A lövészáróban nagy ünneplésben részvettették a népszerű századparancsnokot.

* A 4-ik honvédsalógezred hadikölcsönjegyzése. Lapunk egyik olvasójától a frontról kapjuk azt a jelentést, hogy a 4 ik honvédsalógezrednek a fronton levő tisztikara és legénysége 167,000 koronát jegyzett az V. hadikölcsönre.

* Biharmegye elátása cukorral. Az Országos Közélelmezési Hivatal tegnap értesítette Biharmegye alispáni hivatalát, hogy nem járul hozzá az alispán ama előterjesztéséhez, hogy Biharmegyében a cukorállítás központilag történjék. A megye cukorszükségletét ugyanis a seregenosi, sarkadi és mezőhegyesi cukorgyárak látják el, ahonnan a cukor központi kezelése mellett először Nagyváradra kerülne s csak azután az egyes járási székhelyekre. Ilyen eljárás mellett például a nagygyalontai járás a neki jutó cukormennyiséget több idő és nagyobb fuvarköztség mellett kapná meg, mintba a sarkadi gyár egyenesen Nagygyalontára küldené. Felhívja ezért az alispán a Közélelmezési Hivatal, hogy a vármegye cukorkontingensét az egyes járások között ossza fel s a Cukorközponttal oly módon állapodjék meg, hogy a járások részére szükséges mennyiséget a központ az egyes járási székhelyekre küldesse. Közli végül a Közélelmezési Hivatal, hogy a Cukorközpont útján a megye részére 800 métermész cukrot kiutalt.

* A margittai közkórház ügye. Margittán még a háború előtt elhatározták, hogy községi kórházat fognak építeni és a tervek elkészítésével a nagyváradai Gerster, Megyeri és Szunyogh építő vállalkozó céget bízták meg. A vállalat a kórház részletes tervezetét tegnap mutatta be Biharmegye alispáni hivatalának s a tervek kidolgozásáért, hivatkozva a megdrágult munkabérekre, 10744 korona tiszteletdíj kiutalását kéri. Ha a kórház építését ez a cég kapja meg, a tetemes tiszteletdíjat hajlandó beszámítani az építési költségekbe.

Uj hadnagyk. A hivatalos lap közli az új hadnagyk nevét, akiket a király a 4. honvédszázadosban zászlócskától léptett elő. Az új hadnagyk a következők: Kassay Béla, Novoborsky István, Vasdy József, Oláh István, Vajda Béla, Nagy Lajos, Braun Vilmos, Barabás Zoltán, Bokor Gyula, Mezei Jerő, Lehoczky Árpád, Kovács Sándor, Simonyi Oskár, Forgách Gyula, Göblös János, Sili Sándor, Kohut Pál, Hilkene Keresztély, Sinkovic Mihály, Kner Endre, Mervay Lóránd, P. thő Erő, dr. Csoprády Attila, Karácsony János, Hadik József, Hunya Benedek és Gayer Károly.

Egy hős hadnagy halála. Kristó Ferenc, a 24. honvéd gyalogezred tart. hadnagya a harcok során szerzett súlyos betegségében a hó 20-án hossza szenvedés után, 25 éves korában meghalt. A vitéz hadnagy ezredének legdrágább katonái között tartozott a négy vitézségi érmét kapott hősiességéért. Tegnap a metrikai teljes katonai pompával a csapatkórházból S. J. és őt testvérén kívül megemlékezést rendeztek.

Katonai előléptetések. A hivatalos lap közli, hogy a király főhadnagykká léptette elő a következő hadnagykot a 37. gyalogezredben: Auslár Károly a 101. gyalogezredben: dr. Messinger Károly, Sisti Andras, Kovács András, a 70. gyalogezredben: Mestkovicz Boskó, Navrátil Károly, Boach János, Pumpernik Gusztáv, Kurlezu Meter, Miodragovic Bogolubó és Gnáz József.

Jótekonycé u. ünnepség Mezőbikácson. Sikertől ünnepséggel fejezték be a farsangot Mezőbikácson. Vasárnap és hétfőn délután a róm. kath. iskolák tót anyanyelvű növendékei tiszta jó magyarsággal és ügyes előadásban eljátszották a „Hamupipőke” és „Egy csésze kávé” c. szindarabokat. Az ünnepség t. Csicsay Alajos plébános hazafias és tanulságos felolvasása nyitotta meg a Hírnosz fejezte be. A község és a környék intelligens közönsége is szép számmal vett részt az előadásban. A jól sikerült ünnepség tiszta jövedelmét: 150 koronát a Tiszántúli utján juttatták egyenlő képen a vak katonák, hadiárvák és „Jobbkéz” előjaira.

Felozámlások az élelmiszerjegyek ügyében. Tudadon a város körösztel, továbbá a kereskedőkkel és hentesproccokkal, hogy az élelmiszerjegyek ügyében való felozámlások iránt kérvényezem a városi levéltár felviségében, hanem Városháza II. emelet 23. sz. hivatal szobájában érkezőkkel délelőtt 9 és 12 óra között. A kereskedők és hentesiparosok bejelentéseiket ugyancsak a II. emelet 23. számú hivatal szobájában délelőtt 9 és 12 óra között, továbbá délután 3 és 6 óra között es közölhetik. Nagyvárad, 1917. február hó 22-én. Lukács Odor, polgármesterhelyettes.

A „Petőfi-asztaltársaság” ünnepélye. Petőfi Sándor asztaltársaság a Károlyvárosban Rólich Béla vendéglőjében levő külön helyiségében igen szépen sikerült ünnepélyt tartott, sőt az alkalmából, hogy az asztaltársaság Kicsi Dávidot, Láng Józsefet és Katos Mihályt tiszteletbeli tagjainak választotta és az erről szóló díszes okleveletet ünnepség keretében nyújtotta át nekik a Petőfi-asztaltársaság elnöksége. Ekkor Sándor elnöknek a megjelentek szíves üdvözlése után dr. Tóth Ferenc díszelnök méltatta az ünnepélyes érdekeit, melyeket őket az asztaltársaság tiszteletbeli tagjainak választotta. Majd szép beszéd kíséretében nyújtotta át nekik nekikre kiadott díszes okleveletüket. Először Katos Mihály mondott köszönetet, igazán, hogy az a lakosságát,

melyet a Petőfi-asztaltársaság iránt alakulások érzett, meg fogja tartani mindvégig. Majd Kicsi Dávid és Láng József hosszabb szép beszédben mondtak köszönetet az őket ért kiutaztatás bizalmáért. Dr. Tóth Ferenc iróniával Tarsoly Ferencet, Petőfi Sándor költészetének lelkes kultiválóját szíves tiszteletbeli tagjainak választotta az asztaltársaság. A Hymnus előadása után a szép sikerült ünnepély véget ért.

Az érmihályfalvi vonatot hetenkint csak kétszer közlekedik. A debreceni ültetvezőségi alá tartozó érmihályfalvi vonalon további intézkedésig hetenkint csak kétszer: kedden és pénteken közlekedik személyszállító, u. n. vegyes vonat. A kezelő vegyes vonatot csak 2 másod osztályú és 2 harmadosztályú személy kocsit szállít és mindkét nap Nagyváradról reggel 6 órakor indul, menetrend szerint. Érmihályfalvára érkezik 9 óra 16 perckor. Érmihályfalváról vissza indul délután 4 óra 35 perckor a szerdás érhözre Nagyváradra este 7 óra 55 perckor van.

Adakozzunk a vak katonáknak! A világháború negyedik évét éljük, csapatunk még most is oly szívós ellenállással védik az ország határát, mint az előző években. E harcokban vannak veszteségeink. A katonák mindenképpen földművelésértünk. Sok a száma világot vezető a harcok. Ezen szerencsétlen hősök nevében fordulunk a közönséghez: adakozzunk a vak katonáknak! A mezőbikácson rendezett ünnepély 50 koronát kitévő részét osztottuk legutóbbi gyűjtésünkhöz, mely összeggel a Tiszántúli 8717 K 37 állért gyűjtött a vak katonáknak.

Megszűnt a postai csomagok forgalmi korlátozása. E hó 13-ától kezdve a postahivatalok csomagokat csak korlátozott mennyiségben vehetnek fel, amennyiben egyes helyekre, így Budapestre is csak szükséges csomagokat, élelmiszer, pénzt és élelmiszer tartalmazó csomagokat lehetett postán küldeni. A postahivataloktól vett értesítés szerint a részleges forgalmi korlátozás a tegnapi nappal megszűnt és ma már a csomagforgalom ismét rendez.

Ahol a tolvaj ellopja a ház őrző kutyát. Kellemetlen vendégei voltak tegnap éjjel a „Kék macska” vendéglőnek. Ezek a vendégek, akik egyelőre még az ismeretlenség homályában rejtezknek, átöltöztek a záróra rendelkezést, amennyiben kapuzás után benntaradtak és elbujtak az udvar sötétjében s mikor már mindenki aludni tért, a ketreccel felfeszítették és három gyönyörűen kiöltöltött pulykát elvitték belőle. A tolvajok annyira figyelmesek voltak, hogy még az este ellopták az udvarról a házörző kutyát, mert attól féltek, hogy a hűségesek Orbán ismételt bariton hangjával megfélemlítik zavarni a szivarosban való halászatot. Éjjel aztán a házjuk alá csúsztak a három pulykát és a kaput felfeszítve, dicsőülően távoztak a fővár zsákmányjal. A rendőrség most keresi a teletényes tolvajokat.

Felhívás a cipész iparosokhoz! Felkérlek az ipartestületi közléseibe tartozó cipész iparosokat, hogy f. hó 24-én, szerdán délután 2 órakor az ipartestület helyiségében, a szakmát érintő rendkívül fontos ügyben okvetlenül megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel Czegléd Jermiás írt. elnök.

A hadiárváknak. Szapessy Lajos 6 koronát küldött szerkesztőségünkbe a hadiárvák javára. Rendelteségi helyére juttatjuk.

Olajfestészetre alapos oktatást adok az rövid idő alatt tanított Olajfestészetre. Matula festőkészlet d. u. 2-4 ig 8-ivas partfogását kéri a n. é. közönségnek az. Orbán sorsüldözött orvegy egy hadiárvájával együtt.

Köhögés, hurut, rekedtség az elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle hurut szelátke. Ár 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Teljeskörrel is kapható.

Eladó ház és szőlőbirtok!
Előnyös fizetési feltételek mellett egy magas földszintes ház és 3-8 tized hold szőlő eladó. Közelebbi felvilágosítás Sal Ferenc-utca 25. sz. alatt szereshető.

Fiumében eladó ház. 2 háromszobás, 1 kétszobás lakással és egy kis üzlethelyiséggel. Ért. kezeshető. Reigl Ernő fürdőbérővel, Félixárdó.

Gyönyörű ruhák az a nő legrészebb dísz. Az első ránc a szép asztal első igazi bánta. Adjunk tehát neki módosítást, hogy elintézhesse. Előz ha a megbeszélhetetlen Y-PO krémeket és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát elintézi a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimánóczy-palota.

Őszi és téli ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Függyöny, kézimunka, keletyegye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.
HALTENBERGER VILMOS
kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógýarában Nagyvárad.
Gyár telefon sz. 34. Felvételi tizlet 14-69.

„Korona szappan-por” Nem kell szappan, sem szód, sem mosópor. Hő fehére mos, a ruháink nem ár, minden csomagon a törvényeséi egyései tiszta. Egy félkiló doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedüli forrás: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyvárad. Telefon 13-02.

A Rákóczi-ut legforgalmasabb részén emeletesház eladó.
Felvilágosítást ad:
Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd
Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

A Polgár Mariska című színdarab ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag a Parkos utvára Apolló drogeriájában. Részletesen 7/8.

QR felvétetik a Fekete Sashoz. Jelentkezhesni a gondnoki irodában. Sas-passage 24 számú lépcső.

SZÍNHÁZ

Heti műsora

Péntek: A szép asszony.
Szombat délután: Három a kislány.
Szombat este: A szép asszony.
Vasárnap délután: Kárpáthy Zoltán.
Vasárnap este: Mánás Miska.

Szép asszony.

Gábor Andor legújabb vígjátékára senki sem mondhatja rá, hogy nincs jól megírva. Persze, nem kell tőle valami magas erkölcsi nívót várni. A mennyire egy léha asszonyi jellemről jó darabot lehet írni, a mennyire a léhaságot szellemesen lehet megszólaltatni, az Gábor Andor darabjában benne van. Sőt úgy látszik, hogy csak a léhaság kelendő ügyes beállítására volt hangolva a darab megírásakor: mihielyt komolyabb érzelmeket akar feleltetni, az már nem sikerül annyira.

A főhős „a szép asszony”, a ki nem szereti az urát, de szereti a jólétet a gazdag férj mellett s ezt a dilemmát úgy oldja meg, hogy hol megcsalja a férjét, hol visszarakonyörög magát hozzá. Ez a játék megy is addig, míg csak a férj jó szívével egyedül kell megküzdenie. A férj s könnyekre állapul és megbocsát. Közben azonban az elcsúszott férjbe beleszeret egy kis leány s mikor a hűtlen szép asszony másodszer akarna visszatérni, nem a férjrel, hanem a lánkkal szerelmes kislánnyal kerül szembe. A válságon folytán éppen az asszony lesz oka annak, hogy a titkolt szerelmen napfényre jut — a szép asszony belátja, hogy most már csakugyan nincs mit keresnie a szép palotában, gratulál a férjének és — az utódjának és ellibeg.

A megoldás nem valami szerencés és még emellett az előzmények alapján a főhős szerepeltetéséből meglehetősen érthető. A szép asszony, a léha divathölgy csaknem maga teszi egymásba férje és leendő utódja kezét — ezt egy kissé nehéz elhinni. Gábor Andor megszokta orocquisiban a meglepő fordulatokat és gyors ugrásokat, csak úgy, minden igaz ok nélkül, hát az megértek vígjátékában is itt ott a mesés és a jellemes. De attól eltekintve, a darab ügyesen van megírva, egy egy fordulata igen sikerült, a párbeszédek azellemesek. Szájporkász ötletei sok derűt varázsolnak a nézőtérre.

A nagyváradi előadás elsősorban H. Körösi Jacinak hozta egyikét legjobb sikerűnek. Igazi „szép asszony” volt, nemcsak megjelenésében, hanem arra is érte, hogy a címszerepet kitűnően átvette és pompásan hozta színe. Nemcsak izéles, pazar dítozékeivel tűnt fel, hanem egész alakításával, melyet minden apró részletig tökéletesen kidolgozott. Megérdemelte a felvonások végén, de nyílt színen is többször kitűnő tapsokat. Bihari Ákos a férj szerepét játszotta azzal a biztos fölényvel és kiváló gondnal, amelyet

tőle megszoktunk. Polgár Mariska a szerelmes kis leányt játszotta sok bensőséggel és megkapó kedvességgel. Gazdy Aranka Ilka nőije a legjobb szerepek egyikévé lett az 6 felvonásában. Tóth Elek, Dózsa és Pogány Janka is csak ellamöréret érdemelnek. Kár, hogy Tarnai organuma társalgási szerepekre nem alkalmas. Talán le tudna szokni a tulhangos, mindig egyforma, minden moduláció nélküli beszédéről.

A közönség megtöltötte a színházat, de csak az első felvonás végétől kezdve. A hét óras kezdéshez a közönség nehezen szokik hozzá s az I. felvonás elején a folyton érkezők a nézőteret valóságos séláheillyé és társalgóvá tették.

Délutáni előadások. A színház jegypénztára ma pénteken kezdi meg a két délutáni és a vasárnap esti előadásra a jegyek előzetes árúsitását. Szombaton délután a Három a kislány kerül színi, vasárnap délután pedig Jókai klasszikus regénye, a Kárpáthy Zoltán.

Mánás Miska. Régebben nem szerepelt már a műsorban a szenzációs sikerű Mánás Miska, amelyet mindenkor a legnagyobb örömmel fogad a publikum, aminek az is bizonyos, hogy már a hét folyamán szakadtalanul kereste a közönség elővételben a Mánás Miska jegyét. A közkezdelt repis s bsmutató szereposztásában kerül színi. Marcsát Sz. Z. Ignódy Anna, Mikát pedig Tompa Béla játéja, Baracs Irát pedig Bihari Sándor énekl.

VIGADÓ mozgó-színház	Péntek
	A véraldozat dráma 3 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.	

URANIA mozgó-színház	Péntek
	Az utolsó kísérlet dráma 3 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 3 órakor és hétköznapokon 5-kor.	

APOLLÓ mozgó-színház	Péntek
	A falu rossza népszínmű 4 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.	

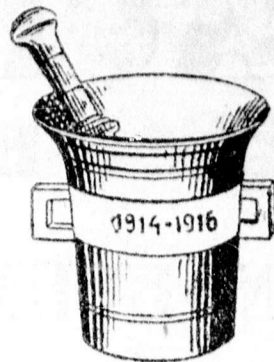
NYILTÉR

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon igen tisztelt rokonaim, jóbarátaim és ismerőseim, kik felejtethetlen jó feleségem végtisztességtételénél megjelentek és részvétükkel oly meghatározó módon felkerestek, fogadják ezuton a leghálásabb köszönetemet.

Gáthy Sándor.

Heti árjegyzék:

- HADI MOZSÁR PORCELLÁN ÜTŐVEL. 6 K
- China ezüst kenyér kosár fogóval . . . 5 K
- China ezüst cukor tartó fogóval . . . 5 K
- China ezüst vaj tartó fogóval . . . 5 K
- China ezüst cukor kosár fogóval . . . 5 K
- China ezüst gyümölcs állvány tállal . . . 5 K
- China ezüst dohányzó készlet tálcával . . . 5 K
- China ezüst gyümölcs kosár színezve . . . 5 K
- Alpaca torta állvány majolika betéttel . . . 5 K
- Alpaca kenyér kosár majolika betéttel . . . 5 K
- China ezüst talpas állvány színes üveggel . . . 5 K
- Majolika vízes kancsó színezve . . . 5 K
- Majolika téstész tál színezve 6 tányérral . . . 5 K
- Majolika virágváza színezve roccoco . . . 5 K
- Befőttes készlet színes roccoco 6 tányérral . . . 5 K
- Befőttes állvány színes 6 tányérral . . . 5 K
- Likőr készlet tálcával aranyozva 6 szem. . . 5 K
- Boros készlet roccoco aranyozva 6 szem. . . 5 K
- Sörös készlet roccoco aranyozva 6 szem. . . 5 K
- China ezüst talpas gyümölcs állvány . . . 10 K
- Mosdó készlet fayence színes roccoco . . . 10 K
- Gyermek mosdó készlet színes felszerelve . . . 10 K
- Fűszer készlet színes felszerelve állványval . . . 10 K
- Teás készlet színes aranyozással 6 szem. . . 12 K
- Kávés készlet színes aranyozással 6 szem. . . 12 K
- Feketekávé készlet tálcával színes 6 sz. . . 12 K
- Ebédő készlet sz. aranyozással roccoco 6 sz. . . 36 K
- Ebédő kész. sz. aranyozással roccoco 12 sz. . . 80 K

Konyha felszerelések, zománcozott acél főzőedények, Evőeszközök, kávéházi és vendéglői felszerelések.

Répkerepezés, ablak üvegezés gyorsan és pontosan előnyös árban készül.

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Kereskedelmit végzett hadmentes segédkönyvelőt több évi irodai gyakorlattal keresünk.

Levélbeni ajánlatot

Komlós Testvérek

üveg- és porcellán nagykereskedés Zöldfa-utca 13.

* Bolti szolga felvétetik, Komlós Testvéreknél.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR
Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

FACIPÓ-GYÁR

Haas Lipót

LINOLEUM

NAGYVÁRAD

RÁKÓCZI-UT 5. SZÁM.

Cipőfelsőrész bőrből,
talp és sarok fából.

Nagyság: 27-28, 29-35, 36-39, 40-48.
Ár: 14.-, 16-70, 18-40, 24.-K.

DETAIL

ENGROS

IZSÁK LIDIA

elsőrendű főzőszalon

Nagyvárad.

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

szobákban.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításkor és javításokat pontosan elkészítünk Szegedre felváltás művésznőinek egyedüli szállítója.
:: Telefon: 11-53. ::

Nagyteleky és Arany János utca sarkán lévő házban az emeleten egy modern négy szobás lakás erkéllyel és mellékhelyiségekkel május hó 1-re kiadó!

Ugyanitt egy üzlethelyiség és egy souterrainban lévő egy szobás lakás aug. 1-re kiadó!

Értekezni lehet a házmesternél, vagy INCZE irodában, Bémer-tér 3-ik szám alatt.

Vas és rézágak

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sodrony-ágybetétek: összehajtott ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r-t-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

Mezőgazdáknak saját gazdasági szükségletükre szolgáló köles hántolását a Hadi Termény-Részvénytársaság feltételei szerint elvállaljuk.

Moskovits Adolf és Fiai

„Adria“ R. T. Nagyváradon.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 514.

A telep telefonja 514.

1 LITER VIZ FELFORRALÁSA CSAK 4 FILLÉRBE KERÜL.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy a legújabb rendszerű Villamos vasalók, főzőedények, tea főzők,

megérkeztek és a legolcsóbb árban kaphatók. Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban telefon rendelésre díjmentesen házhoz szállítatnak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálát.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

1 ÓRAI VASALÁS CSAK 12 FILLÉRBE KERÜL.

Főszerelő telefonja 55.

Főszerelőtelefonja 55.

Szőlőtörkölyt

kiégetett vagy kiégetetlen állapotban legmagasabb árban vásárolunk.

Moskovits Mór és fia Részv. Társ. Kolozsvári-u.

Az Erzsébetligeten lévő 4 ujj földszintes házban egy és két szobás lakások mellékhelyiségekkel május hó 1-re kiadók.

Értekezni lehet a 3. épületben lakó házmesternél, vagy Incze irodában Bémer-tér 3.